PRIM'AWLA TAL-QORTI ĊIVILI

IMĦALLEF

ONOR. AUDREY DEMICOLI LL.D.

Rikors Ġuramentat Nru **852/2021**

HSBC BANK MALTA PLC (C3177)

VS

GORDON AGIUS (KI 85479M)

U MARTU

LARA-ANN AGIUS (KI 105776M)

Seduta ta' nhar il-Ħamis, 23 ta' Marzu 2023

Il-Qorti:

1. Din hija sentenza finali dwar talba għall-ħlas ta' bilanċ ta' debitu dovut lill-bank rikorrenti mill-intimati fl-ammont ta' **mija u sebat elef, tliet mija u żewġ Ewro u tnejn u sittin ċenteżmu (€107,302.62)**, u imgħax ulterjuri, permezz ta' rikors ta' HSBC Bank p.l.c. preżentat fis-sebgħa u għoxrin (27) t'Awwissu 2021;

Preliminari

2. Permezz ta' rikors ġuramentat preżentat fis-sebgħa u għoxrin (27) t'Awwissu 2021, il-Bank rikorrenti **HSBC Bank Malta plc** ippremetta:

   a. Illi in forza ta' kuntratt datat 30 ta' Mejju 2002 fl-atti tan-Nutar Dottor Maurice Gambin, il-Bank attur ikkonċeda faċilita' bankarja lill-konvenuti Gordon Agius u Lara-Ann, dak iż-żmien Mifsud, illum Agius, konsistenti f'self (*Home Loan Facility*) fis-somma ta' ħamsa u erbgħin elf Lira Maltija (Lm45,000) ekwivalenti għal mija u erbat elef, tmien mija u wieħed u għoxrin Ewro u tmenin ċenteżmu (€104,821.80) u dan wara *sanction letter* maħruġa mill-istess Bank attur datata 25 ta' Frar 2002 (kopja tal-kuntratt ta' self u tas-*sanction letter* ġew annessi u mmarkati **Dok A** u **Dok B** rispettivament);

   b. Illi wara xi snin jagħmlu pagamenti regolari, il-konvenuti waqfu milli jagħmlu l-pagamenti rikjesti u miftehma ai termini tas-*sanction letter* u għaldaqstant huma ddekadew mill-benefiċċju tat-terminu mogħti lilhom skont it-termini u l-kundizzjonijiet kemm tal-istess *sanction letter* kif ukoll tal-kuntratt ta' self relattiv;

   c. Illi fuq dan is-self il-konvenuti huma għalhekk debituri tal-Bank attur fis-somma ta' mija u tlieta u għoxrin elf, erba' mija u sebgħin Ewro u sebgħa u disgħin ċenteżmu (€123,470.97), dovuta in kwantu għal wieħed u tmenin elf, seba' mija u tlieta u disgħin Ewro u disa' ċenteżmi (€81,793.09) bħala bilanċ mill-kapital misluf lilhom, u r-rimanenti wieħed u erbgħin elf, sitt mija u sebgħa u sebgħin Ewro u tmienja u tmenin ċenteżmi (€41,677.88) bħala imgħax ikkalkulat sas-27 ta' Novembru 2020 kif jirriżulta mill-i*statement* anness tal-kont in kwistjoni bin-numru 16045551 immarkat **Dok C**, u dan oltre l-imgħax legali ulterjuri dovut mit-28 ta' Novembru 2020 sad-data tal-effettiv pagament;

d. Illi l-konvenuti, għalkemm interpellati diversi drabi biex iħallsu l-ammonti dovuti minnhom, anki permezz ta’ ittra uffiċjali datata 30 ta’ Lulju 2019 li ġġib in-numru 2838/19 (**Dok D**);

3. Għaldaqstant il-Bank rikorrenti talab lil din il-Qorti sabiex:

   i. Tiddikjara illi l-konvenuti Gordon Agius u Lara-Ann Agius huma debituri solidali tal-Bank attur fis-somma komplessiva ta’ mija u tlieta u għoxrin elf, erba’ mija u sebgħin Ewro u sebgħa u disgħin ċenteżmu (€123,470.97), dovuta kif fuq spjegat, oltre l-imgħax legali ulterjuri mit-28 ta’ Novembru 2020 sad-data tal-pagament effettiv a tenur tal-artiklu 1142 tal-Kap 16 tal-Liġijiet ta’ Malta;

   ii. Tikkundanna lill-istess konvenuti jħallsu lill-Bank attur l-imsemmija somma ta’ mija u tlieta u għoxrin elf, erba’ mija u sebgħin Ewro u sebgħa u disgħin ċenteżmu (€123,470.97), dovuta kif fuq spjegat, oltre l-imgħax legali ulterjuri mit-28 ta’ Novembru 2020 sad-data tal-pagament effettiv a tenur tal-artiklu 1142 tal-Kap 16 tal-Liġijiet ta’ Malta;

   Bl-ispejjeż, inklużi dawk tal-ittra uffiċjali datata 30 ta’ Lulju 2019 (ittra nru 2838/19) u tal-mandat ta’ sekwestru fl-istess ismijiet premessi ppreżentat kontestwalment ma’ din il-kawża, kontra l-konvenuti;

4. Permezz ta’ digriet mogħti nhar is-sbatax (17) ta’ Settembru 2021, din il-Qorti appuntat il-kawża għas-seduta ta’ nhar it-Tlieta, sitta u għoxrin (26) t’Ottubru 2021, b’ordni għan-notifika tar-rikors ġuramentat lill-intimati, illi ngħataw għoxrin (20) jum biex jirrispondu skont il-liġi, u sabiex jippreżentaw ukoll nota bid-dokumenti kollha fil-pussess tagħhom in sostenn tad-difiża tagħhom;

5. Il-konvenuta Lara-Ann Agius ġiet debitament notifikata bir-rikors ġuramentat nhar is-sebgħa u għoxrin (27) ta’ Settembru 2021;

6. Il-konvenut Gordon Agius ġie debitament notifikat bir-rikors ġuramentat bil-proċedura ta’ pubblikazzjoni u affissjoni;

7. Minkejja illi ġie konċess lilhom terminu sabiex fih jippreżentaw ir-risposta tagħhom, l-intimati baqgħu ma ppreżentaw l-ebda risposta għar-rikors ġuramentat;

8. Fis-seduta tat-tnejn (2) ta' Diċembru 2022, il-Bank rikorrent talab differiment fil-qasir stante li kienu saru pagamenti fil-mori, u għalhekk kien hemm bżonn li ssir nota ta' riduzzjoni, liema nota ġiet preżentata *seduta stante* nhar is-sittax (16) ta' Diċembru 2022. Permezz ta' din in-nota, l-ammont pretiż mill-Bank rikorrenti ġie ridott għas-somma ta' **mija u sebat elef, tliet mija u żewġ Ewro u tnejn u sittin ċenteżmu (€107,302.62)**, li minnhom wieħed u tmenin elf, seba' mija u tlieta u disgħin Ewro u disa' ċenteżmi (€81,793.09) huma kapital u r-rimanenti ħamsa u għoxrin elf, ħames mija u disa' Ewro u tlieta u ħamsin ċenteżmu (€25,509.53) huma l-imgħax dovut fid-data tal-14 ta' Diċembru 2022.

Il-Qorti

9. Reġgħet rat ir-rikors ġuramentat tal-Bank rikorrent datat sebgħa u għoxrin (27) t'Awwissu 2021 u d-dokumenti annessi miegħu;

10. Rat illi l-konvenuti, debitament notifikati, ma ntavolaw l-ebda risposta;

11. Rat l-affidavit ta' **Alexia Caruana** (**Dok HSBC1** a fol 48 tal-proċess), ittra uffiċjali datata 20 t'Awwissu 2015 (**Dok HSBC2** a fol 49 tal-proċess), u *statement* sat-8 ta' Novembru 2022 (**Dok HSBC3** a fol 50 *et seq* tal-proċess);

12. Rat in-nota ta' riduzzjoni preżentata mill-Bank rikorrenti, illi permezz tagħha l-ammont pretiż mill-Bank rikorrenti ġie ridott għas-somma ta' **mija u sebat elef, tliet mija u żewġ Ewro u tnejn u sittin ċenteżmu (€107,302.62)**, li minnhom wieħed u tmenin elf, seba' mija u tlieta u disgħin Ewro u disa' ċenteżmi (€81,793.09) huma kapital u r-rimanenti ħamsa u għoxrin elf, ħames mija u disa' Ewro u tlieta u ħamsin ċenteżmu (€25,509.53) huma l-imgħax dovut fid-data tal-14 ta' Diċembru 2022;

13. Rat illi, waqt is-seduta tas-sittax (16) ta' Diċembru 2022, il-Bank rikorrenti ddikjara li ma kellux aktar provi xi jressaq;

14. Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tal-Bank rikorrenti datata sebgħa (7) ta' Frar 2022 (a fol 64 *et seq* tal-proċess);

15. Rat illi l-konvenuti ma ppreżentawx nota ta' sottomissjonijiet finali, minkejja illi ġie lilhom konċess terminu sabiex jagħmlu dan;

16. Rat illi l-kawża tħalliet għal-lum sabiex tingħata sentenza;

17. Tagħmel is-segwenti konsiderazzjonijiet:

Konsiderazzjonijiet Legali

A. <u>Stat ta' Kontumaċja</u>

18. Fl-ewwel lok, il-Qorti tħoss illi jkun għaqli illi tindirizza l-istat tal-konvenuta fil-kawża odjerna;

19. L-Artikolu 187 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta jistabbilixxi illi:

> *(1) In-notifika ssir bil-kunsinna ta' kopja tal-iskrittura lill-persuna li lilha l-iskrittura għandha tkun innotifikata, kull fejn dik il-persuna tista' tinstab. In-notifika tista' wkoll issir billi dik il-kopja titħalla fil-lok fejn toqgħod jew taħdem jew fil-post tax-xogħol jew fl-indirizz postali ta' dik il-persuna f'idejn membru tal-familja jew tad-dar jew f'idejn wieħed fis-servizz ta' dik il-persuna jew f'idejn il-prokuratur tagħha jew persuna awtorizzata minnha biex tirċievi l-posta tagħha. Jekk in-notifika ma ssirx fl-ewwel tentattiv, l-uffiċjal inkarigat min-notifika għandu jagħmel żewġ tentativi oħra biex jinnotifika l-kopja tal-iskrittura mingħajr ebda awtorizazzjonijiet oħra mill-Qorti u dawn it-tentattivi*

għandhom isiru f'ħinijiet differenti tal-ġurnata, bl-aħħar tentattiv ta' notifika jsir wara l-ħinijiet ġudizzjarji. [...]

[...]

(3) Jekk mir-riferta tal-uffiċjal inkarigat minn notifika ta' skrittura jew att ġudizzjarju jinstab li l-persuna li għandha tiġi notifikata bl-iskrittura jew att, għalkemm ma tirriżultax li qegħda barra minn Malta, id-dħul fil-post tar-residenza tagħha ma jkunx jista' jsir, jew il-post tar-residenza tagħha ma jkunx magħruf, il-qorti tista' tordna illi n-notifika ssir billi titwaħħal kopja tal-att fil-post, fil-belt jew fid-distrett fejn soltu jitwaħħlu l-atti uffiċjali, u billi dik l-iskrittura jew att jinħarġu fil-qosor fil-Gazzetta u f'ġurnal ta' kuljum wieħed jew iktar minn wieħed skont kif il-qorti tiddeċiedi u, meta jkun possibbli, jekk il-post tar-residenza jkun magħruf, billi titwaħħal kopja tal-iskrittura mal-bieb ta' dik ir-residenza. Il-qorti tista' wkoll tieħu dawk il-miżuri oħra li jkunu jidhrulha xierqa sabiex l-iskrittura jew l-att issir taf bihom il-persuna li lilha għandhom ikunu notifikati. F'dawk il-każijiet in-notifika għandha titqies li tkun saret fit-tielet jum tax-xogħol wara l-aħħar data meta tkun ġiet pubblikata jew minn meta tkun twaħħlet il-kopja, skont liema tiġi l-aktar tard. F'każijiet meta n-notifika tkun ġiet ordnata li ssir b'urġenza, in-notifika titqies li tkun saret f'dak iż-żmien speċifiku, wara t-twaħħil jew il-pubblikazzjoni skont kif il-qorti tista' tistabbilixxi, li jissemma fl-istess pubblikazzjoni jew twaħħil.

20. Dwar il-fatt illi l-intimata **Lara-Ann Agius** għandha titqies bħala fi stat ta' kontumaċja, m'hemm l-ebda dubju, stante illi mit-timbru tal-Marixxal a fol 27a tal-proċess, jirriżulta illi r-rikors ġuramentat u l-avviż ta' smigħ ingħataw lilha personalment;

21. Dwar in-notifika ta' **Godwin Agius**, jiġi rilevat illi fir-rigward tan-notifika kif kontemplata fis-sub-inċiż wieħed, din il-Qorti tinnota illi m'hemm l-ebda dubju illi saru tliet tentattivi sabiex jiġi notifikat il-konvenut bir-rikors ġuramentat, u dana peress illi jirriżulta mill-atti illi l-Marixxal tal-Qorti:

   (a) Għamel l-ewwel tentattiv sabiex jinnotifika lill-konvenut fis-sebgħa u għoxrin (27) ta' Settembru 2021, u l-intimat ma kienx fil-post indikat;

   (b) Għamel it-tieni tentattiv sabiex jinnotifika lill-konvenut fl-erbatax (14) ta' Jannar 2022, iżda ma fetaħ ħadd;

   (c) Għamel it-tielet tentattiv sabiex jinnotifika lill-konvenut fl-għoxrin (20) ta' Jannar 2022, iżda ma fetaħ ħadd;[1]

   Din il-Qorti hija għalhekk sodisfatta illi t-tliet tentattivi sabiex jiġi notifikat l-intimat bir-rikors ġuramentat u l-avviż ta' smigħ fit-termini tal-Artikolu 187(1) tal-Kap 12 saru, iżda saru għalxejn;

22. Dwar il-proċedura mbagħad kontemplata mill-Artikolu 187(3) tal-Kap 12, ġie ritenut mill-Qorti tal-Appell (Superjuri) fis-sentenza mogħtija fl-ismijiet ***Three Barrels Limited vs Joan Schembri noe***[2], kif ċitata b'approvazzjoni wkoll mill-Qorti tal-Appell (Superjuri) fis-sentenza mogħtija fl-ismijiet ***Frances Bergedahl noe vs Francis Formosa***[3]:

   > *Dan l-artikolu* [cioe l-Artikolu 187(3)] *jimponi tassattivament minimu ta' tlett elementi biex jiġi assigurat in-notifika ta' att bil-proċedura hekk imsejħa "tal-pubblikazzjoni" jew "ta' l-affissjoni".*
   >
   > *(a) Il-Qorti tista' tordna li notifika ssir billi titwaħħal kopja ta' l-att fil-post fil-belt jew fid-distrett fejn soltu jitwaħħlu l-atti uffiċjali;*
   >
   > *(b) Illi dik l-iskrittura jew att jinħarġu fil-qosor fil-Gazzetta;*

[1] Vide timbri ta' nuqqas ta' notifika a fol 27a, 31a u 33a tal-proċess
[2] Ċit Nru 553/99, Qorti tal-Appell (Superjuri), 13 ta' Lulju 2001
[3] App Ċiv Nru 128/2007/1, Qorti tal-Appell (Superjuri), 30 ta' Settembru 2011

(c) Illi l-iskrittura jew att jinħarġu f'ġurnal ta' kuljum, wieħed jew aktar minn wieħed, skond kif il-Qorti tiddeċiedi.

Dawn it-tlett modalitajiet kif l-iskrittura jew l-att kellhom jinġiebu a konjizzjoni tal-persuna notifikanda kellhom jiġu attwati t-tlieta flimkien, u f'dan ir-rigward il-konġuntiv "u" għandu jingħata l-piż sħiħ tiegħu. Ma' dawn it-tlett rekwiżiti għan-notifika valida permezz ta' din il-proċedura kellu jiżdied rekwiżit ieħor, ukoll meħtieġ ad validitatem, "meta jkun possibbli jekk il-post ta' residenza jkun magħruf", illi titwaħħal kopja ta' l-iskrittura jew att mal-bieb ta' dik ir-residenza. Jekk ma jiġix provat illi jkun sar dak li l-liġi tesiġi bħala minimu għal notifika valida fit-termini tas-subinċiż 3 ta' l-artikolu 187, tali notifika kellha titqies li kienet irritwali u bla effett fil-liġi.

23. Jirriżulta mill-atti illi:

(a) Ġew notifikati b'kopja tal-att l-Għassa tal-Pulizija tas-Swieqi (Malta) u l-Kunsill Lokali tas-Swieqi (Malta) nhar l-ewwel (1) ta' Marzu 2022 (vide timbri tal-Marixxall fil-folder a fol 35 tal-proċess);

(b) Inħareġ l-att fil-qosor fil-Gazzetta tal-Gvern pubblikata nhar id-dsatax (19) ta' Lulju 2022 (vide estratt a fol 38-39 tal-proċess);

(c) Ġie pubblikat l-att fuq gazzetta lokali datata sebgħa u għoxrin (27) ta' Settembru 2022 (vide fol 42 tal-proċess);

(d) Kopja tal-att ġiet imwaħħla mal-bieb tar-residenza tal-konvenut nhar l-ewwel (1) ta' Marzu 2022 (vide timbru tal-Marixxall fil-folder a fol 35 tal-proċess);

Il-Qorti għalhekk tinnota illi ġew sodisfatti r-rekwiżiti kollha neċessarji sabiex persuna titqies illi ġiet notifikata permezz ta' din il-proċedura,

b'dana illi l-konvenut Gordon Agius jista' għalhekk jitqies illi ġie wkoll debitament notifikat bir-rikors ġuramentat;

24. Minkejja illi ġew debitament notifikati, il-konvenuti naqsu milli jippreżentaw risposta għat-talbiet tal-Bank rikorrenti, u sussegwentement naqsu milli jattendu, jew milli, mill-inqas, jinkarigaw u/jew jibagħtu rappreżentant legali sabiex jirrappreżentahom fil-proċeduri odjerni. Minkejja illi ġie lilhom it-terminu konċess, naqsu wkoll milli jippreżentaw nota ta' sottomissjonijet finali;

25. Referenza ssir għas-sub-inċiżi tal-**Artikolu 158 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta** illi huma relevanti għall-każ odjern, u cioe:

> *158. (1) Il-konvenut għandu jippreżenta r-risposta ġuramentata tiegħu fi żmien għoxrin jum mid-data tan-notifika, kemm-il darba ma jkunx se jammetti t-talba.*
>
> *[...]*
>
> *(10) Jekk il-konvenut jonqos li jippreżenta r-risposta ġuramentata msemmija f'dan l-artikolu, il-qorti tiddeċiedi l-kawża bħallikieku l-konvenut baqa' kontumaċi kemm-il darba ma jippruvax għas-sodisfazzjon tal-qorti raġuni tajba li għaliha naqas li jippreżenta r-risposta ġuramentata fiż-żmien li jmiss. Il-qorti għandha, madanakollu, qabel ma tagħti s-sentenza, tagħti lill-konvenut żmien qasir li ma jistax jiġġedded biex fih jagħmel sottomissjonijiet bil-miktub biex jiddefendi ruħu kontra t-talba tal-attur. Dawk is-sottomissjonijiet għandhom jiġu notifikati lill-attur li jkollu żmien qasir biex jirrispondi.*

26. Fil-każ in eżami, jirriżulta mill-atti illi ma ġiet preżentata l-ebda risposta ġuramentata, u għalhekk din il-Qorti tqis illi l-konvenuti jinsabu fi stat ta' kontumaċja;

27. Ai termini tas-sub-inċiż 10 tal-Artikolu 158 suċitat, iżda, il-konvenuti kellhom il-possibilta' illi jipprovaw għas-sodisfazzjon tal-Qorti raġuni tajba illi għaliha naqsu milli jippreżentaw risposta fi żmien għoxrin jum min-notifika tagħhom bir-rikors ġuramentat. Dak illi jikkwalifika bħala ġustifikazzjoni tal-kontumaċja mhuwiex dettat mil-liġi, iżda kienu diversi l-istanzi fejn il-Qrati Maltin iddealineaw kif għandu jiġi interpretat il-kliem *"raġuni tajba"*. Referenza ssir għas-sentenza mogħtija fl-ismijiet ***Noel Calleja et vs Middle Sea Valletta Life Assurance***[4], fejn, b'referenza għas-sentenza fl-ismijiet ***Vittoria Cassar vs Carmelo Vassallo***[5], il-Qorti tal-Appell elenkat il-prinċipji illi huma ġeneralment ikkunsidrati bħala punt ta' tluq għal dak li jikkonċerna l-istat ta' kontumaċja:

> *(1) Il-kontumaċja ma tistax tiġi ritenuta ġustifikata jekk kienet volontarja;*
>
> *(2) Lanqas tista' tiġi ġustifikata jekk kienet almenu kolpuża;*
>
> *(3) Biex ikun hemm lok għall-ġustifikazzjoni hemm bżonn li tiġi pruvata kawża ġusta;*
>
> *(4) Din il-kawża ġusta għandha tkun tikkonsisti f'impediment leġittimu;*
>
> *(5) L-impediment, biex ikun leġittimu, għandu jkun indipendenti mill-volonta' tal-kontumaċi;*
>
> *(6) L-iżball m'hux impediment leġittimu jekk ma jkunx żball invinċibbli, għaliex jekk ikun vinċibbli, allura jiġi ekwiparat għall-kulpa;*
>
> *(7) Dan l-impediment leġittimu jista' jkun, kif intqal, "una necessita' impellente di chiamata ad altri doveri imprescindibili";*

[4] Appell Ċivili Nru 126/2003/1, Qorti tal-Appell (Superjuri), 28 ta' Jannar 2005
[5] Qorti tal-Appell (Inferjuri), Onor Imħ William Harding, 29 ta' Mejju 1937 (Vol XXIX.i.1581)

(8) L-impossibbilta' li wieħed jidher għas-subizzjoni jew almenu d-diffikulta' gravi, biex tista' tikkonstitwixxi impediment leġittimu għandha tkun fiżika, u eċċezzjonalment biss tista' tkun morali.

28. Dwar dik illi tikkostitwixxi *"kawża ġusta"*, ingħad imbagħad fis-sentenza ***Calleja et vs Middle Sea Valletta Life Assurance*** suċitata illi:

> *Dan magħdud, pero', xorta waħda jibqa' mhux għal kollox ben definit x'tikkostitwixxi "kawża ġusta" meta mill-prinċipju wieħed jgħaddi għall-eżami tal-fatti. Fil-fatt ġara li ftit ftit bdiet tidħol il-prassi – għalkemm mhux b'mod uniformi – li darba li konvenut in kontumaċja jidher personalment fl-ewwel appuntament tal-kawża, allura dan beda jitqies bħala turija li ma kienx hemm dak id-dispett jew kontumaċja li trid tirriżulta biex il-kontumaċja ma tiġix iġġustifikata. Din il-Qorti trid tagħmilha ċara li ġustifikazzjoni merament bażata fuq il-preżenza tal-parti mħarrka fl-ewwel appuntament tal-kawża m'huwiex biżżejjed bħala turija li ma hemmx dispett jew kontumaċja lejn l-awtorita' ġudizzjarja. Dik il-preżenza ta' l-imħarrek – fatt fih innifsu pożittiv – hija invece meħtieġa bħala parti mill-indaġni li tkun trid issir mill-Qorti biex tistabbilixxi jekk kienx hemm tassew "kawża ġusta" jew le. Dan hu hekk għar-raġuni li l-ġustifikazzjoni ta' kontumaċja għandha tibqa' titqies bħala eċċezzjoni għar-regola li l-imħarrek hu tenut li jwieġeb bil-miktub b'nota fiż-żmien stipulat fil-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedurali Ċivili, u bħala tali l-eċċezzjoni m'għandha qatt tipprevali u tissupera dik li hija r-regola.*

29. Fil-każ odjern, il-konvenuti jitqiesu illi kienu ben konxji tal-fatt illi l-Bank rikorrenti kellu pretensjoni fil-konfront tagħhom, għaliex huma kkonsidrati illi ġew notifikati bir-rikors ġuramentat u l-avviż tas-smigħ. Anke jekk għall-grazzja tal-argument il-konvenuti kellhom raġuni valida illi għaliha

ddeċidew illi ma jdaħħlux risposta ġuramentata, din il-Qorti hija tal-fehma illi l-konvenuti kellhom mill-inqas jaraw illi jidhru huma stess jew ikunu rappreżentati waqt is-seduti sabiex jitolbu l-permess tal-Qorti għal estensjoni ta' żmien biex jippreżentaw ir-risposta ġuramentata tagħhom. Saħansitra anke meta ġie konċess terminu illi fih setgħu jagħmlu s-sottomissjonijiet finali tagħhom, il-konvenuti naqsu milli jagħmlu dan, u għażlu minflok illi jibqgħu siekta. Din il-Qorti għalhekk ma tarax illi l-konvenuti ġabu prova illi kien hemm xi kawża ġusta ai termini tal-prinċipji legali suesposti illi a bażi tagħha din il-Qorti tista' tikkunsidra l-kontumaċja bħala waħda ġustifikata;

30. Dan kollu kkunsidrat, iżda, huwa stabbilit f'ġurisprudenza nostrana illi l-kontumaċja ma tfissirx, u ma tistax tiġi ekwiparata m'ammissjoni. Referenza ssir għal dak ritenut fis-sentenza fl-ismijiet ***Blye Engineering Co Ltd vs Philip Borg Bellanti et***[6], fejn ġie senjalat illi:

> *Magħdud dan, huwa wkoll prinċipju ben stabbilit illi għalkemm il-konvenut jibqa' kontumaċi dan ma kellux jinftiehem bħala li hu abbanduna kull eċċezzjoni li seta' jagħti fil-kawża u ammetta d-domanda. Sta għall-ġudikant li jeżamina jekk it-talba hix ġustifikata, independentement mill-kontumaċja tal-konvenut. Vide* **Kollez. Vol. XXIX P III p 35***;*

Il-fatt, għalhekk, illi l-konvenuti qegħdin jitqiesu bħala fi stat ta' kontumaċja, ma jfissirx illi, b'mod awtomatiku, għandhom jintlaqgħu t-talbiet tal-Bank rikorrenti. Din il-Qorti xorta waħda għandha r-responsabbilta' illi tindaga jekk it-talbiet tal-Bank rikorrenti humiex ġustifikati jew le, irrispettivament mill-fatt illi l-konvenuti naqsu milli jirrispondu tempestivament għat-talbiet kif dedotti fir-rikors ġuramentat u milli jattendu għas-seduti illi nżammu quddiem din il-Qorti.

---

[6] Appell Ċivili Nru 273/2003/1, Qorti tal-Appell (Inferjuri), Onor Imħ Philip Sciberras, 22 ta' Ġunju 2005. Ara wkoll ***Attard Farm Supplies Limited vs Kollvik Recycling S.L.,*** Rik Ġur 649/2017, Qorti Ċivili (Prim'Awla), Onor Imħ Robert G Mangion, 30 ta' Marzu 2021 (in ġudikat), u ***Besteam Audio Limited vs World Entertainment Company s.r.l.***, Rik Ġur 340/2020, Qorti Ċivili (Prim'Awla), Onor Imħ Anna Felice, 4 ta' Mejju 2022 (in ġudikat)

B. <u>Il-Mertu tal-Kawża Odjerna</u>

31. Mill-provi prodotti mill-Bank rikorrenti, din il-Qorti tosserva s-segwenti:

   a. Permezz tal-kuntratt datat tletin (30) ta' Mejju 2002 pubblikat fl-atti tan-Ntuar Dr Maurice Gambin[7], il-konvenuti dehru bħala *"Il-Klijenti/Il-Kompraturi"*. Ġie dikjarat illi, *"Bis-saħħa ta' dan l-Att, il-Bank qed jislef lill-klijenti li qed jaċċettaw u b'titolu ta' self jakkwistaw minn għandu s-somma ta' ħamsa u erbgħin elf lira (LM 45,000) [...]"*[8];

   b. Fis-*sanction letter* maħruġa fil-konfront tal-intimati nhar il-25 t'a Frar 2002[9], ġie indikat illi, *"A customer may be required to repay the whole loan balances as due when notified of a default situation by judicial letter and fails to regularise the position within fifteen days of notification"*, filwaqt illi *"Event of default"* ġew deskritti bħala li jikkonsistu, *inter alia*, f'*"Any arrears in scheduled payments of capital and interest."*;

   c. Skont l-*istatements* annessi mar-rikors ġuramentat (**Dok C**, a fol 18 *et seq* tal-proċess), jirriżulta illi, sa Novembru 2020 kienu dovuti s-somma ta' **€81,793.09** f'kapital, u s-somma ta' **€41,677.88** f'interessi, bl-aħħar pagament kien sar f'Mejju 2018;

   d. Intbagħtet ittra uffiċjali lill-intimati nhar it-tletin (30) ta' Lulju 2019[10], b'liema ittra uffiċjali l-konvenuti ġew notifikati nhar il-ħamsa u għoxrin (25) ta' Settembru 2019. **<u>Ma nġabet l-ebda prova illi l-intimati rrispondew għal din l-ittra uffiċjali</u>**;

   e. Saru tliet pagamenti wara illi ġiet intavolata l-kawża, u cioe: fid-29 t'Ottubru 2021 (fl-ammont ta' €10,000), fil-15 ta' Novembru 2021 (fl-ammont ta' €500), fl-10 ta' Marzu 2022 (fl-ammont ta' €10,246) u fit-2 t'Awwissu 2022 (fl-ammont ta' €9,000)[11];

---

[7] Vide D**ok A** anness mar-rikors ġuramentat, a fol 6 *et seq* tal-proċess
[8] Ibid, a fol 7 tal-proċess
[9] Vide **Dok B** anness mar-rikors ġuramentat, a fol 14 *et seq* tal-proċess
[10] Vide **Dok D** a fol 24 tal-proċess
[11] Vide *statement* anness man-nota ta' riduzzjoni, a fol 62 tal-proċess

32. Minn dawn l-osservazzjonijiet il-Qorti ma tista tasal għall-ebda konklużjoni għajr illi l-ammont kif pretiż huwa effettivament dovut, u dan b'mod partikolari tenut kont illi **fil-mori tal-kawża l-konvenuti ma ressqu l-ebda oġġezzjoni għall-pretensjoni tal-Bank rikorrenti**, minkejja illi ngħataw kull opportunita' minn din il-Qorti sabiex jagħmlu dan, **anzi** saħansitra għamlu pagamenti illi permezz tagħhom irrikonoxxew illi huma debituri fil-konfront tal-Bank rikorrenti;

33. Din il-Qorti, għalhekk, hija tal-fehma illi l-Bank rikorrenti rnexxielu jipprova illi huwa debitur tal-konvenuti *in solidum* fl-ammont ta' **mija u sebat elef, tliet mija u żewġ Ewro u tnejn u sittin ċenteżmu (€107,302.62)**, li minnhom wieħed u tmenin elf, seba' mija tlieta u disgħin Ewro u disa' ċenteżmi (€81,793.09) huma kapital, u r-rimanenti ħamsa u għoxrin elf, ħames mija u disa' Ewro u tlieta u ħamsin ċenteżmu (€25,509.53) huma l-imgħax dovut fid-data tal-14 ta' Diċembru 2022, bl-imgħax ulterjuri mill-15 ta' Diċembru 2022, sad-data tal-pagament effettiv.

Decide

34. Għal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeċiedi billi:

(i) **Tilqa' l-ewwel talba** tas-soċjeta' attriċi, u għalhekk **tiddikjara u tiddeċiedi** illi l-konvenuti Gordon Agius u Lara-Ann Agius huma debituri solidali tal-Bank attur fis-somma ridotta ta' **mija u sebat elef, tliet mija u żewġ Ewro u tnejn u sittin ċenteżmu (€107,302.62)**, li minnhom wieħed u tmenin elf, seba' mija tlieta u disgħin Ewro u disa' ċenteżmi (€81,793.09) huma kapital, u r-rimanenti ħamsa u għoxrin elf, ħames mija u disa' Ewro u tlieta u ħamsin ċenteżmu (€25,509.53) huma l-imgħax dovut fid-data tal-14 ta' Diċembru 2022, bl-imgħax ulterjuri mill-15 ta' Diċembru 2022, sad-data tal-pagament effettiv;

(ii) **<u>Tilqa' t-tieni talba</u>** tas-soċjeta' attriċi u **<u>tikkundanna</u>** lill-istess konvenuti jħallsu lill-Bank rikorrenti s-somma ridotta ta' **mija u sebat elef, tliet mija u żewġ Ewro u tnejn u sittin ċenteżmu (€107,302.62)**, li minnhom wieħed u tmenin elf, seba' mija tlieta u disgħin Ewro u disa' ċenteżmi (€81,793.09) huma kapital, u r-rimanenti ħamsa u għoxrin elf, ħames mija u disa' Ewro u tlieta u ħamsin ċenteżmu (€25,509.53) huma l-imgħax dovut fid-data tal-14 ta' Diċembru 2022, bl-imgħax ulterjuri mill-15 ta' Diċembru 2022, sad-data tal-pagament effettiv.

Bl-ispejjeż ta' din il-kawża, tal-ittra uffiċjali numru 2838/19, u tal-mandat ta' sekwestru fl-istess ismijiet premessi, kontra l-konvenuti Gordon Agius u Lara-Ann Agius *in solidum*.

Onor Imħallef Dr Audrey Demicoli LL.D.

Karen Bonello
Deputat Reġistratur